

Sergej Lukjanenko
PASKUTINĖ SARGYBA
Fantastinis romanas

Škotija, Edinburgas. Slaptieji požemiai ir kraupi žmogžudystė, kurios paaiškinti negali nei Dienos, nei Nakties Sargybos, nei pati Inkvizicija. Akivaizdu tik tiek, kad iššūkis mestas. Kas išdrįso? Nejaugi yra jėga stipresnė už visą Šviesiųjų, Tamsiųjų ir Inkvizitorių Galią. Nejaugi legendinė **PASKUTINĖ SARGYBA???**

Iš rusų kalbos vertė NIDA JAKUBAUSKAITĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
369 tomas. Serija įkurta 1990m.

Сергей Лукьяненко - ПОСЛЕДНИЙ ДОЗОР
Москва, АСТ, 2006

Copyright © by Sergej Lukjanenko, 2006

Cover art copyright © J.K. Potter, 1999

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2006

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

Šis tekstas priimtinas Šviesos jėgoms.
Nakties Sargyba

Šis tekstas priimtinas Tamsos jėgoms.
Dienos Sargyba

PIRMA DALIS **BENDRAS DARBAS**

PROLOGAS

Lera žiūrėjo į Viktorą ir šypsojosi. Kiekvieno, net ir labiausiai suaugusio, vyro širdyje gyvena vaikelas. Viktorui buvo dvidešimt penkeri ir jis, savaime suprantama, buvo suaugęs. Šitą tiesą Valerija buvo pasiryžusi ginti taip karštai, kaip tik sugeba įsimylėjusi devyniolikos metų moteris.

- Požemiai, - pasakė ji Viktorui į ausį. - Požemiai ir drakonai. Ū-ū-ū!

Vitia prunkštelėjo. Jie visi sėdėjo kambaryje, kuris būtų atrodęs purvinas, jeigu nebūtų bu-

vęs toks tamsus. Aplinkui spietėsi susijaudinę vaikai ir droviai besišypsantys suaugusieji. Mistiniais simboliais išbraižytoje scenoje mai-vėsi jaunas vyrukas baltai nugrimuotu veidu ir plevėsuojančiu juodu apsiaustu. Iš apačios į jį švietė kelios raudonos lemputės.

- Tuo jūs susitiksit su siaubu! - pratisai stū-gavo vyrukas. - A! A-a-a! Man jau pačiam bai-su nuo to, ką jūs pamatysit!

Žodžius jis tarė taip aiškiai, kaip sugeba tik teatro mokyklų studentai. Net anglų kalbą prastai mokėjusi Lera suprato kiekvieną jo žo-dį.

- Man patiko požemiai Budapešte, - sušnabž-dėjo jai Viktoras. - Ten tikri seni požemiai... labai įdomu.

- O čia tik didelis baimės kambarys.

Viktoras kaltai linktelėjo. Pasakė:

- Užtat vėsu.

Rugsėjis Edinburge pasitaikė karštas. Rytą Vitia ir Lera praleido karalių pilyje, visų turistų mekoje. Užkando ir išgėrė po pintą alaus vie-noje iš nesuskaičiuojamų aludžių. O dabar ra-do, kur pasislėpti nuo vidurdienio kaitros.

- Ar jūs dar neapsigalvojot? - suūbavo konfe-ransjė juodu apsiaustu.

Už nugaros Lera išgirdo tylų verksmą. Ji atsisuko - ir apstulbo pamačiusi, kad verkia jau suaugusi, kokių šešiolikos metų mergina, stovėjusi kartu su motina ir mažu broliuku. Iš kažkokių tamsių pakampių išniro tarnautojai ir greitai išsivedė šeimyną.

- Štai tau išvirkščioji komfortiško Europos gyvenimo pusė, - pamokomai pasakė Viktoras. - Argi Rusijoje suaugusi mergina galėtų išsi-gąsti baimės kambario? Per daug ramus gyvenimas verčia juos bijoti visokių nesąmonių...

Lera suraukė nosytę. Viktoro tėvas buvo politikas. Nelabai įtakingas, bet labai patriotiškai nusiteikęs, visur ir visada įrodinėdavo Vakarų civilizacijos nevisavertiškumą. Beje, patriotizmas nesutrukdė jam išsiųsti sūnų į Edinburgo universitetą.

Viktoras, nors dešimt mėnesių per metus praleisdavo už tėvynės ribų, atkakliai kartodavo visą tėvo retoriką. Tokio patrioto kaip jis Rusijoje reiktų dar gerai paieškoti. Lerą tai kartais juokindavo, o kartais truputį erzindavo.

Visa laimė, kad įžanginė spektaklio dalis jau baigėsi ir prasidėjo lėta kelionė po "Škotijos požemius". Po tiltu, netoli geležinkelio stoties, kažkokiuose nykiuose betono mūruose apskurūs žmonės atitvėrė kelias kamarėles. Įsuko

silpnas lemputes, visur prikabinėjo skarmalų ir sintetinių voratinklų. Sienas papuošė žmogžudžių ir maniakų portretais - o jų per ilgą Edinburgo istoriją prisirinko nemažai. Ir pradėjo linksminti vaikus.

- Čia ispaniškasis batas! - gūdžiu balsu pranešė apsiskarmaliavusi mergina, jų gidė eiliniame kambarėlyje. - Baisus kankinimo įrankis!

Vaikai klykė iš džiaugsmo. Suaugusieji droviai dirščiojo vieni į kitus, lyg užklupti bepučiant muilo burbulus ar bežaidžiant lėlėmis. Kad nebūtų taip nuobodu, Lera su Viktoru stengėsi atsistoti paskutinėje ekskursantų eilėje ir bučiavosi leisdami pro ausis gidų plepalus. Jie buvo kartu jau pusę metų. Abiejų neapleido neįprastas jausmas, kad šitas romanas bus jiems kažkuo ypatingas.

- Dabar mes eisime į veidrodžių labirintą! - pranešė gidė.

Paaiškėjo, kad tai tikrai įdomu. Lera visada manė, jog visi veidrodžių labirintų aprašymai, visi pasakojimai apie tai, kaip juose galima pasiklysti ir įsibėgėjus trenktis kakta į stiklą, perdėti. Kaip galima nepamatyti, kur veidrodis, o kur - koridorius?

O pasirodo - galima. Ir netgi labai lengva. Jie juokdamiesi atsitrenkinėjo į šaltas veidrodines sienas, klaidžiojo tarp daugybės linksmų žmonių, kurių iš saujelės staiga prisidaugino visa minia.

Kažkurią akimirką Viktoras kažkam draugiškai pamojavo ranka, o kai jie galų gale išėjo iš labirinto (durys taip pat buvo klastingai užmaskuotos veidrodžiu), ilgai dairėsi.

- Ko nors ieškai? - paklausė Lera.

- Nieko, nesvarbu. - Viktoras šyptelėjo. - Nesąmonė.

Po to buvo dar kelios salės, dekoruotos niūriais viduramžių kalėjimo atributais, paskui - "Kraujo upė". Pritilę vaikai sulipo į ilgą metalinę valtį ir ta lėtai nuplaukė tamsiu vandeniu į "vampyrų pilį". Tamsoje sklandė grėsmingas kikenimas ir šiurpūs balsai. Tylūs sparnai plasnojo virš galvos, čiurleno vanduo. Įspūdi gadino tik tai, kad valtis nuplaukė gal kokius penkis metrus - toliau iliuziją palaikė į veidą pučiantys ventiliatoriai.

Ir vis dėlto Lera pasidarė nejauku. Gėda dėl savo baimės, bet vis tiek nejauku. Jie sėdėjo ant paskutinio suoliuko, šalia jų nieko nebuvo, priešakyje dejavo ir kikenė vampyrus vaizduo-

jantys aktorai, o už nugaros...

Už nugaros buvo tuščia.

Bet jai vis tiek rodėsi, kad ten kažkas yra.

- Vitia, man baisu, - tarstelėjo Lera, imdama jį už rankos.

- Kvailute... - sušnabždėjo jai į ausį Viktoras.

- Tik neverk, gerai?

- Gerai, - sutiko Lera.

- Cha cha cha! Aplinkui pikti vampyrai! - mėgdžiodamas aktorių intonacijas pasakė Viktoras. - Aš jaučiu, kaip jie sėlina prie manęs!

Lera užsimerkė ir dar stipriau įsikibo į jo ranką. Vaikėzai! Visi jie vaikėzai iki žilės barzdoje! Kodėl jis ją taip gąsdina?

- Ai! - labai natūraliai šūktelėjo Viktoras: - Kažkas... kažkas kanda man į kaklą...

- Kvailys! - leptelėjo Lera neatsimerkdama.

- Lera, kažkas geria mano kraują... - liūdnai ir beviltiškai pasakė Viktoras. - O man net nebaisu... kaip sapne...

Šaltas vėjas pūtė iš ventiliatoriaus, kliuksėjo vanduo už borto, stūgavo laukiniai balsai. Net užkvipo kažkuo, panašiu į kraują. Viktoro ranka staiga atsipalaidavo. Lera iš piktumo skaudžiai gnybtelėjo jam į delną, bet Viktoras net nekrūptelėjo.

- Man gi baisu, kvaily! - beveik garsiai šūktelėjo Lera.

Viktoras nieko neatsakė, tik švelniai pasviro ir prisiglaudė prie jos peties. Pasidarė nebe taip baisu.

- Aš tuoj pati tau gerklę perkašiu! - pagrasino Lera. Viktoras, matyt, neišsigando. Tylėjo. Pati sau netikėtai Lera pridūrė: - Ir visą kraują išgersiu. Aišku? Iškart... po vestuvių.

Ji pirmą kartą ištarė šitą žodį, kalbėdama apie judviejų santykius. Ir nustėro, laukdama Viktoro reakcijos. Negali juk nevedęs vyras nesureaguoti į žodį "vestuvės"! Turi arba išsigąsti, arba apsidžiaugti.

Viktoras, rodos, snaudė ant jos peties.

- Išgąsdinau? - paklausė Lera. Nervingai susijuokė. Atsimerkė. Bet aplinkui buvo vis taip pat tamsu, nors stūgavimai jau nutilo. - Tiek to... nekandžiosiu tavęs. Ir vestuvių mums nereikia!

Viktoras tylėjo.

Sugirgždėjo mechanizmas, geležinė valtis paplaukė dar penkis metrus siauru išbetonuotu grioviu. Užsidegė neryški šviesa. Vaikai krykštaudami pabiro ant kranto. Ketverių ar penkerių metų mergytė, viena ranka įsiki-

busi į mamą, o antrosios pirštą susikišusi į burną, vis grėžiojosi, neatplėšdama akių nuo Leros. Kas ją taip sudomino? Mergina, kalbanti nesuprantama kalba? Ne, negali būti, jie juk Europoje...

Lera atsiduso ir pažiūrėjo į Viktorą.

O jis tikrai miegojo! Akys buvo užmerktos, lūpos šypsojosi.

- Tu ką? - Lera švelniai niuktelėjo Viktorą, o jis lėtai pradėjo virsti, galva tiesiai į geležinį bortą. Lera sukliko, bet spėjo sugriebti Viktorą (kas čia darosi, kas atsitiko, kodėl jis toks suglebęs, nereaguoja?) ir paguldyti ant medinio suolo. Į riksmą tučtuoju priebėgo dar vienas darbuotojas - juodas apsiaustas, guminės iltys, juodu ir raudonu grimu išteplioti skruostai. Vikriai įšoko į valtį.

- Kas atsitiko jūsų draugui, mis? - Vyrukas buvo visai jaunas, turbūt Leros bendraamžis.

- Kad... ne... nežinau! Ji pažiūrėjo tarnautojui į akis, bet tas ir pats buvo sutrikęs. - Padėkit man galų gale! Jį reikia iškelti iš valtės!

- Gal širdis? - vyrukas pasilenkė, pabandė suimti Viktorą už pečių - ir atitraukė rankas, lyg būtų pagriebęs įkaitusią geležį. - Kas čia? Kokie čia kvaili juokai? Šviesą! Reikia šviesos!

Jis vis purtė ir purtė delnus, nuo kurių tiško tamsūs tiršti lašai. O Lera nustėrusi žiūrėjo į susmukusį Viktoro kūną. Plykstelėjo šviesa - ryški, balta, be šešėlių, paverčianti siaubukų atrakcioną pigaus farso dekoracijomis.

Bet farsas baigėsi kartu su atrakcionu. Viktoro kakle žiojėjo dvi atviros žaizdos išdraskytas kraštais. Iš žaizdų silpnai, lyg paskutiniai kečupo lašai iš apversto buteliuko, sunkėsi kraujas. Dėl žaizdų gilumo tie reti, mėšlungiškai išstumiami lašai atrodė dar baisesni. Tiesiai virš arterijos... lyg dviem skustuvais... arba dviem aštriais dantim...

Ir tada Lera pradėjo klykti. Plonai ir baisiai, užsimerkusi, rankomis mojuodama priešais save kaip maža mergaitė, kurios akyse sunkvežimis ką tik sutraiškė mylimą kačiuką.

Juk galų gale kiekvienos, net labiausiai suaugusios, moters širdyje gyvena maža išsigandusi mergaitė.

1 SKYRIUS

- Kaip aš sugebėjau tai padaryti? - paklausė Geseras. - *Ir kodėl šito nesugebėjai padaryti*

tu?

Mes stovėjome vidury pilkos, bekraštės lygumos. Akys nefiksavo ryškių spalvų visame peizaže, bet vos tik įsižiūrėdavai į kurią nors smiltelę, ji tučtuoju sušvisdavo: auksu, purpuru, safyro mėlynumu, smaragdo žaluma. Virš galvos pakibo balzganai rausva substancija, lyg kas būtų sumaišęs pieno upę su kieseliaus krantais ir šliūkštelėjęs tiesiai į dangų.

O dar pūtė vėjas ir buvo šalta. Man visada šalta ketvirtajame Suteimų sluoksnyje, bet tai jau - individuali reakcija. Geserui, atvirkščiai, buvo karšta: veidas įraudo, kaktą išmušė stambūs prakaito lašai.

- Man neužtenka Galios, - pasakiau aš.

Gesero veidas pasidarė raudonai violetinis:

- Atsakymas neteisingas! Tu - Aukščiausiasis Magas. Taip išėjo atsitiktinai, bet tu - Aukščiausiasis. Kodėl Aukščiausieji magai dar vadinami magais be kategorijų?

- Nes Galios skirtumai tarp jų tokie nežymūs, kad negali būti pasverti, ir neįmanoma nustatyti, kuris iš jų stipresnis, kuris - silpnesnis... - sumurmėjau aš. - Borisai Ignatjevičiau, aš suprantu. Bet man neužtenka Galios. Aš negaliu nužengti į penktąjį sluoksnį.

Geseras pažiūrėjo sau po kojomis. Bato nosimi paspyrė smėlį į orą. Žengė pirmyn - ir dingo.

Čia ką, patarimas?

Aš irgi paspyriau smėlį. Žengiau pirmyn, vel-tui stengdamasis pagauti savo šešėlį.

Šešėlio nebuvo.

Niekas nepasikeitė.

Aš vis tiek likau ketvirtajame sluoksnyje. Ir man darėsi vis šalčiau - garas nuo mano kvė-pavimo jau nebesisklidė baltu debesėliu, o dygiomis adatėlėmis byrėjo ant smėlio. Atsi-sukęs - psichologiškai visada lengviau ieškoti išeities už nugaros - aš žengiau žingsnį ir paki-lau į trečiąjį Suteimų sluoksnį. Į bespalvį laiko nudilintų akmenų labirintą, virš kurio sunkiai kabojo pilkas, tamsus dangus. Kur ne kur per akmenis rangėsi sausi stiebai, panašūs į milži-niškus šalnos pakąstus vijoklius.

Dar žingsnis. Antrasis Suteimų sluoksnis. Virš akmenų labirinto pakibo gumbuotos šakos.

Ir dar. Pirmasis sluoksnis, jau nebe akmuo. Jau sienos ir langai. Pažįstamos kabineto sie-nos - Nakties Sargybos būstinė Maskvoje, jos Suteimų pavidalas.

Paskutine valios pastanga aš išvirtau iš Su-

temų į realų pasaulį. Tiesiai į Gesero kabinetą.

Šefas, žinoma, jau sėdėjo fotelyje. O aš svirduliuodamas stovėjau priešais jį.

Bet kaip, kaip jis galėjo mane aplenksti? Jis juk žengė į penktąjį sluoksnį, o aš pradėjau kilti iš Sutemų!

- Kai pamačiau, kad tau nieko neišeina, - pasakė Geseras net nežiūrėdamas į mane, - tai išėjau tiesiai iš Sutemų.

- Iš penktojo sluoksnio - į tikrą pasaulį? - aš nesugebėjau nuslėpti nuostabos.

- Taip. Kas čia tokio?

Aš patraukiau pečiaus. Nieko tokio. Jeigu Geseras norės mane apstulbinti - jis tikrai turės iš ko rinktis. Aš nežinau daugybės dalykų. Ir tai...

- Skaudu, - pasakė Geseras. - Sėskis, Goro-decki.

Aš atsisėdau priešais Geserą. Susidėjau rankas ant kelių, net galvą nuleidau, lyg būčiau kažkuo prasikaltęs.

- Antonai, geras magas visada pasiekia galios viršūnę tada, kai to prireikia, - pasakė šefas. - Kol netapsi išmintingesnis, netapsi ir stipresnis. Kol netapsi stipresnis, neįvaldysi aukštesniosios magijos....